

## STICHTING DUINBEHOUD VIERT LUSTRUM MET CONGRES

Het heeft iets extra feestelijks wanneer je als natuurverdedigende stichting een tienjarig jubileum mag vieren in het Europees Jaar voor het Milieu. Een internationaal symposium, gericht op alle Europese kustduinen, biedt een uitbundig verjaarsfeest. Hoewel... wie geluisterd heeft naar de tientallen deelnemers uit 11 verschillende landen moet beseffen dat de Nederlandse feestvreugde in feite alleen met Engeland redelijk gedeeld kan worden. In vele landen om ons heen is duinverlies nog aan de orde van de dag: door kustafslag (Polen), maar ook door naalddhoutaanplant (Denemarken), toerisme (Spanje, België, Frankrijk), stadsuitbreiding en recreatief gebruik (bijna overal). In Portugal worden de duinen simpelweg afgegraven en wordt het zand op vrachtwagens afgevoerd! Menig spreker uitte dan ook een emotionele bezorgdheid voor duinbehoud.

In Nederland praten we, juist dank zij het werk van de Stichting, niet zoveel meer over behoud, maar over het gebruik en het beheer van de nog bewaarde duinen.

Hoewel de lezingen vooral gericht waren op kustprocessen in het algemeen, op vegetatie-ontwikkeling (in relatie tot gebruik en beheer) en op het beleid in de Europese kuststaten, bleek toch hier en daar het belang van duinen voor fauna in het algemeen en voor (trek)vogels in het bijzonder. De laatste tijd wordt veel aandacht besteed aan lintvormige, oecologische infrastructuren omdat zij de vestiging en verspreiding van dierpopulaties sterk bepalen. U begrijpt zelf waarom: de vogelstand in twee kleine, geïsoleerde bosjes wordt riker wanneer zij verbonden worden door een houtwal, die uitwisseling en migratie mogelijk maakt, alsmede exploitatie van het tussenliggende, open landschap. Een dergelijke brugfunctie hebben onze kustduinen ook en daarom moeten wij ze in Europees verband bezien.

Haeseler (West-Duitsland) toonde aan hoe fragmentatie van de mediterrane kust in Frankrijk en Spanje desastreuze gevolgen heeft voor insecten. Trekvlinders hebben problemen wanneer zij onderweg geconfronteerd worden met hotelwoestijnen. Soorten, die hun leven als larve, als pop en tenslotte als volwassen individu in telkens

verschillende duingebieden doorbrengen, sterven simpelweg uit wanneer hun levensweg plots onderbroken wordt door een geasfalteerd parkeerterrein.

van Huis (Wageningen) bracht ons aan het schrikken met zijn voorspellingen over klimaatsverandering (broeikas-effect). In grove trekken wordt het klimaat volgens hem in Zuid-Europa warmer en in Noord-Europa vochtiger. Een temperatuursstijging van slechts enkele graden Celsius zou bijv. de droogteperiode in voor- en najaar in de Coto Donana zodanig verlengen, dat de Marismas (de moerassen in de delta) verzilten en uitdrogen. Trekvogels, tel uit je verlies ! Waterwild en moerasvogels zouden er in de Poolse duinen wel bij varen, enigszins zoals in Nederland gebeurde na de infiltratie van rivierwater (van Dijk, Leiden).

Over faunabeheer en broedvogelpopulaties werd relatief weinig gesproken. De conflicten met recreatie kwamen nu en dan aan de orde, met name in de lezing van van der Zande (Den Haag). De historische ontwikkeling van faunabeheer, van ca. 1600 tot nu, laat een verschuiving zien van oogst- en sportjacht naar beheersjacht of niets doen (Baeyens). Ingrepen, zoals het ophangen van nestkasten of het bejagen van predatoren, komen steeds minder voor (bijv. Zwanewater: bescherming van de Lepelaars). In Frankrijk echter heeft men recentelijk nog grote plassen gegraven t.b.v. de eendejacht (Sauvage). In Engeland observeert men hoe meeuwenkolonies verdwijnen door de Vos (Simpson). De effecten van meeuwenkolonies op begroeiing werden getoond tijdens een excursie in Meyendel (Rijnders): erosie en brandnetels.

De hr. Pieters (directeur Natuur-, Milieu- en Faunabeheer), die sprak namens minister Braks, had nog een verrassing in petto: wat het Ministerie van Landbouw & Visserij betreft wordt nergens in de Nederlandse duinen nog plaats gegund voor nieuwe golfbanen.

Het belangrijkste succes van dit symposium was de ontmoeting van duinbeheerders onderling. Vooral tijdens de excursies kwamen de tongen los en zijn, behalve ideeën, ook veel adressen uitgewisseld. Een bijna voor de hand liggende conclusie bestond uit de oprichting van de Europese Duin Unie (European Union for Coastal Dunes

and related areas - EUCD). Het volgende congres is reeds aangekondigd voor 1989 in Sevilla. Lees daarover meer in de komende nummers van Duin, want u bent toch ook allang lid van de Stichting Duinbehoud ?

Gert Baeyens